

пентръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 35.

Luni, 26. August

1846.

TIPURÎ DE CALATORIA.

Dorite Amice!

Пецеа, 6. Авг. 1845. Voind a'mi албигъ брѣтел, каре еастъзи пре наса де авър'ми динеа тоате сѣмдиріле дитр'о пеплъчере не спвсъ: ам принс пеана дн шъпъ ши восам а скрие чева, dar' мѣ-па'ми ста не мишкатъ, ши нѣ пѣтеам про-дѣче нимика. Дн ачастъ старе пасивъ шіам адвс а минте де кѣвнтеле зпѣ скрї-торїѣ, каре кѣ окъшзвса кѣлѣторїеї сале леаѣ зїс, ши каре еѣ дн лїпса алтор кѣ-цете ле дитпѣртъшеск кѣ тїне: „De стаѣ винїтѣрїле воастре нѣмаї дїн поторї: то-тѣши ле днсеампѣм кѣ акъръчѣне; dar' кѣцетѣрїле, дн каре пѣте кѣ заче зп ві-пїторїѣ, ле лѣсѣм сѣ своаре, сѣ казъ ка нїще фрѣnze де тоампѣ, пре каре ле овоаръ зп вѣнт ши ле рѣпеще. Пентръ ом нѣї нимика маї скѣмп, де кѣт кѣце-тѣрїле лѣї; днсѣ ачестеа се паск фрѣ де весте дн минтеа отѣлѣї, ши де нѣ ле опреде прекѣм с'аѣ пѣскѣт, аша ши трек. Шї оаре чеа маї днсеампѣтѣ афларе нѣ е продѣптѣл зпѣї кѣцетѣрї, фрѣ де весте пѣскѣте? ши оаре о рѣсѣрїре а зпѣї кѣцетѣрї ка ачестеїа нѣ се поате сокотї ка о вѣпѣ, че не дѣче ла їсвор? Оаре

кѣцетареа чеа дѣрѣ нѣ е о пеатръ, каре дїне діамантѣл аскѣнс дн сїне? Минѣтѣл ачела, дн каре се паще оаре каре кѣце-таре, е чел маї дитокмїт пентръ десѣѣ-шѣрареа еї, кѣлѣтра, каре віне кѣ еа, о фаче сѣ рѣсарѣ. Де мѣлте орї не стрѣ-дѣїм а контїнза зп шїр де кѣцетѣрї маї тѣрзїѣ, еарѣ нѣ атѣпчї, кѣнд с'аѣ децѣптат дн пої; днсѣ атѣпчї дѣмѣлѣм ка челче с'аѣ децѣптат дїптр'ѣн сомн фрѣмос, каре нѣ'л нѣате контїнза алѣдѣтѣ; ка вѣїашѣл, каре дѣнд де о вѣпѣ де азр, нѣ се апѣкѣ дѣдѣтѣ де дѣпса, чї о днсеампѣї кѣ о клеангѣ verde, пре каре дѣкѣндѣо вѣп-тѣл, нѣ маї афлѣ вѣпа; ка кѣлѣторїѣл каре се десѣѣтеазѣ дн прївїреа зпѣї стеле лѣчїгоарїѣ, днсѣ voind а мерде маї днколо се грѣвеще, кѣцетѣнд кѣ маї тѣрзїѣ-шї ва паще окїї кѣ о плѣчере лїпѣ, днсѣ, пѣмѣлѣтѣл се днтоарче днтр'ачеа пре дѣпгѣ осїа са ши акопере стеаоа. Дн зїда са рѣмпне флоареа, кѣчї дн чеаалѣтѣ се ва вецѣжї, атѣпчїдї днпїнде велѣрїле кѣнд сѣфлѣ вѣптѣл, атѣпчї казѣ а днтра дн тѣшпїла зейлор кѣнд пордїле і-сѣ дешкїсе. Кѣцетѣл ши воаа де а кѣ-цета нѣ-сѣ воорѣї, пре карїї прїп кѣѣтаре орї кѣнд і подї фаче сѣ еасѣ дїн касѣ-шї афарѣ, нѣ-сѣ плѣпте, пре карї ле подї

рѣше, пѣсѣ петричеле, карі се пот стрѣ-
де орі кѣнд. Спиритѣл отѣлѣ се дѣкиде
ші се дешкиде дѣпѣ ніште леці аскѣпсе,
ші ачестѣа пѣі поді демѣнда: прекѣт
соарелѣи кѣ съ лѣчеаскѣ, сеаѣ фѣпѣрѣлѣи
ка съ трѣспеаскѣ. . . . Чел маі мѣк кѣ-
цет дѣкѣ е маі скѣтп декѣт чел маі
маре фрѣст (дѣрав) de diamant, кѣчѣ ачела
креште ші се формеазѣ дѣп трѣпсѣл о
лѣте, еарѣ ачеста скѣде, ші маі пре зрѣтѣ
се префаче дѣ чепѣшіѣ. . . . А лѣса съ
казѣ пѣтаі о скѣптее дѣмнезесаскѣ дѣ
дешерт, е о прѣдаре ші зп пѣкат дѣ
контра цѣпѣлѣи оменеск, пѣптрѣ кѣ мѣп-
теа пѣтаі ка о пропріетате а ачелѣа не
е датѣ, е пѣкат дѣ контра лѣи Dzeѣ каре
дѣзестрѣндѣне кѣ ачаста не-аѣ дат чел
маі скѣтп тесаѣр, каре дѣ валoare дѣ-
трече соареле ші стелеле! Дечѣ е кѣ
пепѣтѣндѣ ка дѣ контра прѣдѣторіор
ачестеіа съ пѣ фіе ші трѣспете.“ — Кѣ-
цетѣндѣ ла ворѣеле ачестеа маі тѣлт
тѣтп, мѣ-ам адѣс а мѣпте: кѣт де тѣлѣдѣ
дѣптре поі — вѣреадѣ ші тѣпѣрѣ — дѣ
петречерѣ прѣвате, дѣ соціетѣдѣ дескѣлі-
пѣте ворѣеск тѣлте вѣне, аргѣтѣнтѣндѣ
деа лѣтѣл ші деа латѣл кѣт ар тревѣі
съ фѣѣ чева, ші ле скапѣрѣ фаѣа де тѣ-
пѣѣ кѣнд се дѣтѣмплѣ алтмѣптре, ла де
кѣт аѣ кѣцетат дѣпшіѣ; кѣ непречепере
де лѣкрѣ, кѣ іпѣтѣ реа, кѣ іѣвѣре де де-
теставѣлѣ дѣптерес дѣпѣновѣдеск пре ачѣіа,
кѣрора ле е дѣкредѣпдатѣ дѣчереа зпѣі
лѣкрѣ пѣвлѣк дѣ капѣт; дѣсѣ департе
съ фѣѣ ка, че кѣцетѣ ші че сѣтѣдеск —
дѣ орѣ че прѣвѣре — съ факѣ съ вѣе-
цѣеаскѣ, дѣсѣтѣндѣшѣ, ші дѣпѣртѣ-
шѣндѣшѣ пѣреріле сале кѣ пѣвлѣкѣл; фѣрѣ
е дѣстѣл дѣптре патрѣ пѣредѣ а фаче кѣ

капѣл, сеаѣ а вате кѣ вѣдѣл дѣ пѣтѣпѣт,
ші а форма зп черк арѣтѣндѣ че ші кѣтп
ар фѣі фост де фѣкѣт. Дѣсѣ кѣцетелор
лор чѣне ле іа фолосѣл? — пѣчѣ дѣпшіѣ
пѣчѣ алѣдѣі, фѣрѣ трек ка о пегѣрѣ дѣпѣ
рѣѣтрѣреа соарелѣи! . . .

Фрате! ші фраділор! де вѣ дѣпѣпѣ-
еазѣ пепѣтріле де амоареа чеа адевѣратѣ
а вѣпелѣі пѣвлѣк, дѣтѣрѣціо кѣ кѣлѣсрѣ,
спѣнедѣ адевѣрѣл ші пѣ маі тремѣрадѣ
ші де зѣвѣре; чеі де о пѣрере дѣпѣндедѣ
тѣпѣа зпѣл алѣтѣіа, ші аша кѣ секѣреі-
тате потѣдѣ аштепта ажѣторѣл череск.
Вѣпѣва доарѣ зп тѣтп, кѣнд дѣптре вате-
ріле іпѣтеі поастре челе фѣрѣвѣндѣі вом
прѣвѣі ла прателе кѣрѣдѣте де пороіѣ!!!
Ертаре де ам терс преа департе, кѣ
сѣпѣдріле пѣ кѣпоск термѣні.

Пештеа, 9. Август 1845. Еастѣзі
ам фост дѣ еспѣнереа артелор, — ам
вѣзѣт тѣлте імаѣіоі, дѣ карѣ пѣтѣра ера
фоарте вѣне зрѣматѣ. Імаѣіпѣле ера трѣ-
місе дѣп діферіте пѣрѣдѣ. Дѣптрѣна ера
делѣніатѣ о тоарѣ де лѣпѣгѣ Сівіѣ, дела
кареа пѣ дѣптре депѣртаре ніште ро-
тѣпѣі стрѣпѣдеа ла фѣп — о алѣтѣ ікоапѣ
дѣпѣдѣшіа зп тѣрѣпѣеан вѣтрѣп, каре'ші
дѣчѣеа калѣл де фѣкѣѣ, дѣп дѣрѣтрѣл лѣі
о фатѣ — дѣптр' а кѣреі фѣпѣндѣ тѣлте
градѣі ера конѣптрате — ажѣтатѣ а се
сѣі пре кал де зп жѣне, каре кѣ о зѣмѣре
дѣлче, кареа-лѣ фѣрѣчеа, кѣзѣта ла modesta
пѣпѣѣ. Де ші п'аѣ фост зѣселе імаѣіпѣі
челе маі де фѣрѣпте, тотѣші пѣптрѣ міне
пѣтаі ачестеа аѣ фост челе маі дѣптере-
санте, фѣпѣндѣ кѣ дѣпѣдѣшіа персоане дѣп
падіѣнеа меа. . . О маѣестрѣіе класѣкѣ а-
рѣта ікоана, дѣп кареа се адѣтѣвѣра пѣкѣ-
рарѣл елѣвѣціан дѣкѣндѣ зп тпел дѣн вѣраде,

ши, че ера маї рѣпиторїѣ, доіоас'а тпелъ-
лѣї матъ къзта ла дѣнсъла дндърѣтрѣ.
Еастъзи ам фост шї дп мѣзела пѣдїварїѣ,
каре дпкъ пѣї гата де тот, зп едіфіцѣ
фрѣмос каре тѣлт фаче спре фрѣмсеага
четъдїї, дпсъ лїпсеште тотъши зп гѣст
маї дпалт, каре с'ар фї кѣвїніт дптр'зп
едїфіцѣ ашѣ пѣвлїк... Мѣлтіплїчеле
колепчѣні дїп лѣдовїчѣѣ дпкъ пѣ-сѣ адѣсе
аїчї, се афлѣ тотъши о колепчѣне де
їкоане, маї mare парте релѣцоасе, дѣрѣте
мѣсѣлѣї де А. Еп. дела Агрїа. — Тот
аїчї се афлѣ дпкъ доѣ ікоане де Гр. Ан-
драшї дѣрѣте, карї фак чеа маї афѣндѣ
дптіпѣрїре дп прївїторї; зпа а лѣї Като
дела Ытїка, шї алта а лѣї Сократе: амѣл-
доѣ дпфѣдїшїеазѣ шоартеа фѣмошїлор
вѣрѣвадї.

Че се цїне де вїеада де аїчї, ачааста
е дѣстѣла де веселѣ, оаменї сѣлпт амїка-
білї, шї domınd аїчї лївертатае чеа дп-
тр'о царѣ констїтѣдїоналѣ кѣвїнітѣ, о епер-
цїѣ, шї ерѣшпере а афѣктѣрїлор се аратѣ
дп тот локѣл. Тїперїтеа е пѣтрѣсѣ де
сїмдїмїнтѣла пѣдїопѣлїтѣдїї, дп тоате вор-
веле еї се аратѣ зп пепт дпфокат. Ачаастѣ
дпвѣпѣїаре де пѣдїопѣлїст пѣ ферѣе пѣ-
маї дп тїперїте, чї дп фїѣ-каре скрїѣто-
рїѣ, къчї поетѣла тѣгїар кънд вате коар-
деле лїреї сале, атїнѣе де о датѣ шї коар-
деле інїмеї, шї дпсѣфлѣ дп трѣпса зп
спїрїт пѣдїонал. Орѣторїѣлѣї шї орї къ-
рѣї скрїѣторїѣ пѣ і се паре маї скѣтпѣ
дерегѣторїѣ шї маї дѣлче фрѣчїѣне декѣт
а адїца дп тодї амоареа де пѣчїѣне. Шї
дптр' адеѣѣр деакѣ о дпвѣпѣїаре шї о
еперцїѣ пѣ домпеште дп пептѣрїле поа-
стре спре дпфїпндареа орї кърѣї лѣкрѣ,
шї пѣтерїле поастре пѣ се сїмт ре'ппоїте

шї дпфрѣмсеага де ачесте доѣ дарѣрї
черештї, атѣнчї тоатѣ флакѣра дїп пептѣ-
рїле поастре ка дптре пїште лемне змѣде
се ва потолї.

Деакѣ пѣ не сѣлпт тоате вїееле стрѣ-
вѣтѣте де разеле релїцїеї, шї пѣ не дп-
кълзїм де ачест лѣчеафѣр дѣмнезееск, шї
деакѣ ѣлѣкареа де а фаче фапте вѣне пѣ
се префаче дп пої о дѣдаре статорпїкъ:
атѣнчї релїцїошї пѣ vom фї пїчї о датѣ.

Деакѣ дп кѣшптігареа кѣшошпндѣлор
vom фї сѣрѣвїторї пѣмаї де мїнѣте, фѣрѣ
де ане дпвѣпѣїа дп пепт о кѣвїре маї дп-
алтѣ: атѣнчї стеаоа мїнерѣеї пѣ не ва
лѣчї пре фрѣптене пѣчї о датѣ.

Трекънд дела кѣдетѣрїле ачестеа, фак
о дптреваре: „оаре афлѣ-се шї дп скрї-
птеле ромѣне чева спїрїт падїонал, оаре
тїперїтеа ромѣнѣ (къчї кѣ вѣрѣвадїї дпкъ
п'ам треаѣѣ) цїнтеште ла пѣдїопѣлїтате
шї ла лїмѣѣ ка ла о стеа дела а къреї
лѣчїре атѣрпѣ есїстїнда пѣчїѣнеї ромѣне“
шї рѣспѣнзѣ дпсѣ-мї: трѣп фѣрѣ вїеацѣ
се афлѣ претѣтїндїне. Орѣчарї зїсе дп
М... І... К... Б... Б... ка шї кънд ар
фї фѣкѣте де зп дѣцѣрат дїп Сїберїа, вер-
сѣрї ка пїште мере пѣдѣреде, кѣ о лїмѣѣ
скѣлчїатѣ, кѣвїнтеле парте сѣрѣвештї,
парте де зп фрѣлѣк сеаѣ ітѣлїан ромѣнї-
зат кроїте — Ах! дѣстѣла ам dormїт! де-
стѣла ва преа тѣлт ам фост зпелтеле дп-
тересѣрїлор стрѣїне! трѣзїдї-вѣ дарѣ, ешїдї
дїп лѣвїрїнтѣла чел дптѣнекат, дешкїдедї-вѣ
кѣтѣрїле інїмеї, шї лѣсадї сѣ дптре дп
трѣпселе о сѣлптее дѣмнезеескѣ, де
кареа дпкълзїдї шї пѣтрѣпшї ворѣїдї шї
лѣкрадї кѣ зел, кѣ фок, шї еперцїе, шїп-
трѣ къ штїѣт е: кѣ лакремїле лакрѣтї
сторѣ, вѣкѣрїа е лїпїчоасѣ, шї спїрїтѣла

)

дештеаптъ спирит. — Вої поедімор ромѣні! кѣнд кѣптаді амоареа, сѣндіціі вреѣн сѣнет ші а лімвеі ромѣне, даді сесѣліі фрѣмос че е ал ліі, зічеді фрѣмоса-селор: „де кѣтѣтѣра ші зѣмвіреа воа-стрѣ чеа тѣлт ферічітоаріѣ пѣмаі ачеѣа сѣлт вреднічі, карі-ші рѣсѣнѣ сімдімѣтеле сале пріп дѣлчеа лімвѣ ромѣнѣ!“ — Кѣптаді дѣсѣшіріле, карі фак пре сесѣл фрѣмос повіл ші дѣтр'адевѣр фрѣмос, спѣнѣндѣі кѣ пѣмаі амоареа кѣтрѣ патріѣ, кѣтрѣ пѣчѣне ші кѣтрѣ лімва ачестеіа е, че-лѣ фаче вреднік де тоатѣ тѣ-ріреа ші оноареа; — пѣ вѣ зітаді кѣ ші дѣ чел маі пороіос пепт дѣкѣ се аолѣ о коардѣ, кареа третѣрѣ кѣнд і се по-менеск чева лѣкрѣрі дѣалте.

(Ва зрѣма.)

КОРЕСПОНДІЦЪ ДЕСПРЕ КЪЛТЪРА КЪЛДІГЪРІЛОР.

I.

Пріімінд скрісоареа сѣндіціі тале дін треѣкта лѣнѣ Маіѣ, ам дѣделес кѣпрінде-реаі ші м'ам вѣкѣрат, кѣ'мі превестеді дін партеа пѣрінтелѣі Архімандріт ші старедѣ сѣ. М. С. фоарте вѣне пресетне, пріп каре дѣ доведі: кѣ воеше преа вѣкѣрос а консекра орі че інтерес пріват, пѣмаі сѣ'ші вадѣ кѣт маі кѣрѣнд фііі спирітѣ-алі порніді не калеа кѣлтѣреі морале ші релеціосе. — Дѣтнезезл дѣхѣрілор ші а тот трѣнѣл, дѣдѣресе аі дѣсѣфла сіптімен-тѣл рѣвнѣі ші а статорнічіі, спре дѣпаі-тареа фрѣдїтеі дѣ віртѣте, кѣпошїнде ші дѣделепчѣне; дѣ кѣрѣдіе, вѣрѣвдіе ші

дрептате; дѣ сѣпѣпере, дѣфрѣнаре ші смерітѣ кѣцетаре; дѣ кѣндѣ, зміліндѣ ші невоіндѣ; дѣ влѣндеде, рѣвдаре ші аскѣлтаре; дѣ крѣдіндѣ, пѣдежде ші дра-госте; дѣ компѣтіміре, дѣдѣраре ші мі-лостівіре; дѣ лініде, паче ші вѣкѣріе; дѣ сімплітате, вѣнеде ші непѣтіміре: ка дѣ-трѣ тоате ші пріп тоате сѣ се прослѣвеа-скѣ пѣтеле преа сѣ. треімі.

Маі дѣколо: пофтеці а дїсе компѣне зп катехіст, а кѣрѣі стѣдіѣ сѣ фортезе плѣчере ші осѣрдїе дѣ воінда фраділор дѣврѣжвїді кѣ ленеа, ка сѣ се дѣвінгѣ еі де адевѣрѣл ачеста, адїкѣ: „кѣт де вінеі а дѣвѣда чева ші кѣт де рѣѣ а пѣ дѣвѣ-да німік; че фолос поате продѣче дѣвѣ-дѣтѣра ші кареі скопѣл еі?“

Деспре ачестата ам опѣре дѣ скѣрт аці рѣсѣнде, кѣткѣ: дѣ кѣт е де віне а дѣвѣда чева ші рѣѣ а пѣ дѣвѣда німік, пѣ тѣ пот алтмінтрелеа еспріта, дѣкѣт кѣт е де віне а ведеа пѣшїне лѣміна соа-релѣі ші кѣт е де рѣѣ а фі чїнева орѣ. — „Лѣаці дѣвѣдѣтѣрѣ, ка пѣ кѣндѣва сѣ се тѣніе Домѣл ші сѣ перїді дін калеа чеа дреапѣтѣ“ зіче David; ші кѣ: „Пізмѣре ва лѣа пре попорѣл чел не дѣвѣдатѣ“ зіче Iсаіа; ші іарѣші: „Попорѣл каре пѣ шїе лѣеа, влестемат есте,“ зік фарісеіі; фо-лосѣл дѣсѣ, чел продѣче дѣвѣдѣтѣра есте ачела, чел продѣче ші лѣміна дѣ тот зпівѣрѣл; іарѣ скопѣл дѣвѣдѣтѣрѣі — фѣндатѣ не едѣкѣдіе моралѣ ші реле-ціоасѣ — есте, а десѣвѣрші пре отѣ десволѣндѣі тоате факѣлтѣділе лѣі фї-січе ші інтелектѣале ші фѣкѣндѣл тѣіе-стрѣ, спре тот кѣцетѣл кѣрат ші зміліт; кѣвѣлтѣл дѣделепт ші потрѣвіт; фапѣл вап ші плѣкѣт; віртѣтеа десѣвѣршітѣ

ші сожнть. Фиді десъвѣршиді! къ та-
тъл вострѣ чел череск, десъвѣршит есте;
фиді соинді! къ Dămnezeѣ сожнт есте,
зиче Христос.

Де вреа чинева днсъ, съ сілогисте
дн фаворѣл ленеі, причинѣнд причинѣрі
пъкътоасе, пѣиші тѣпа не къцет ші дн-
тревеші шоптиторѣл съѣ чел интерн, ші
дакъ ачел рост спиритѣл, ва асіѣтра ер-
таре сервѣлѣ вѣклеан ші ленеи, рѣмѣе
дн деспосѣдіа къцетелор сале ші пѣ deci-
dereze асе амѣсѣра къ котѣл стрейн, ка съ
пѣ съвказъ дн критика вроскоѣлѣ іесопик,
каре вѣрѣнд асе фаче таѣр а кърпат; нічі
дефаіме пре чеі днзестраді дела патѣрѣ
къ къалітъді інспирѣтоаре де респект, ка
съ пѣ devie дн фавѣла пісічі, кареа не пѣ-
тѣндѣсе къдѣра коло сѣс ла шѣпка акъ-
датъ, зичеа: пѣте.

Къ тоате ачестеа, де а дндрепта не-
щине лѣмеа къ змерѣл ді песте пѣтѣндѣ;
къчі еѣ афлѣндѣмъ преа серіман де фант
ші къвѣнт, пѣ спер врео імпресіе фавора-
білѣ днтре семениі меі аѣдіторі, чі пѣмаі
дѣсперат д'а ісвѣті дн пропѣперемі, днші
плаче а тѣ окѣпа фѣкъндѣмі капѣл кален-
дар ші totdeodatъ тѣ сѣмпт датор а do-
vedі: къ челе пропѣсе де міне дн прѣвѣн-
да кълтѣреі кълѣгѣрілор челор еміненді
дн таленте, морал ші реледе, пѣ сънт вор-
ѣе сечі, саѣ софісте днѣвплікътоаре, чі
вѣарітъді протектате де авторітатеа вѣр-
ѣаділор грададі дн кълмеа ваѣеі ші а вѣр-
тѣѣеі; днѣтре каріі іатъ! къ ші презент ачі
не зѣл, але кърѣі къвѣнте тѣ фак съ кре-
зѣ, къ пѣ пѣдін вор прекѣтпѣві ла ов-
іектѣл пропѣс.

Ачеста е енголпѣл чел де аѣр, че
жерітъ ал пѣрта фѣкаре Молдо-ромѣн,

аніпат де ваіера інімеі; есте преа спирітѣ-
алѣ ачела вѣрѣват, а кърѣі вѣртѣте, морал
ші релеѣіосітате с'а протоколіт дн коп-
діка етернітъді; есте преа стрѣлѣчѣтѣл
ачела діамант, а кърѣі атор патриотік, чел
націонал ші не овосіта актѣвѣтате спре
днпайтареа ші лѣмпіареа неамѣлѣі, вѣіто-
ріѣл ромѣністѣлѣі ле ва адмінта, сърѣвѣ-
торіндѣле къ ентѣсіасм де рекѣноѣіндѣ ші
пѣетате, ші пѣстрѣндѣле де модел, ка
пре зѣ съвенір дѣвѣн зѣмѣторімеі; есте
зік: Преа-соіндітѣл ші преа-фѣрѣчѣтѣл проін
Мітрополітѣл Молдаѣеі, D. D. Beniamin
Kostake, каре дн прекѣзѣнтѣл че фаче,
ла траѣдѣчереа історіеі вѣкѣлѣі testament,
томѣл днѣтѣі ші prima edіtie, тіпѣрѣтѣ
дн Іаші, ла аѣл 1824 астѣел грѣѣѣе:

(Ва зѣма.)

ДИКЦИОНАРИЎ ЛАТИНО-РОМАНЪ.

Лѣпса ші неапѣрата трѣвѣнѣцѣ а зѣні
дікѣіонаріѣ латѣно-ромѣн есте фѣрте
сѣндітъ днѣтре ромѣні дн маі тѣлте кавсе;

1. Къчі пѣмаі днѣтр'ѣн дікѣіонаріѣ
ѣн латѣн, фѣінд ачеста вѣне траѣс дн
ромѣнеѣе, се поате скоате ші лѣѣра
десъвѣршит зѣ дікѣіонаріѣ ѣн ал лѣм-
ѣеі ромѣне.

2. Сколарілор ромѣні, днѣтре каре
чеі маі тѣлді воеск акѣм а днѣѣца лѣмѣа
латѣнѣ, лі с'ар рѣдіка прѣн тр'ѣпсѣл ачеле
пѣдѣчі ші грѣѣтѣді марі, че днѣтѣмпіѣѣ
фѣрѣ де дікѣіонаріѣл латѣно-ромѣн;
де кътва пѣ къпоск алтѣ лѣмѣѣ стрѣіѣѣ,
къ каре съ се пѣтѣ ажѣта, фѣінд де алт-
мпітрелеа лѣмѣа латѣнѣ пѣнѣтрѣ ромѣні
зѣна де зѣшѣрѣ,

3. Няма въ дикционариъ въ латин поате съ двогъдеаскъ лимба ромѣн деплин, вотежандъсе тоате къвнтеле латине дн ромѣнше.

Дналт преа сѣндитѣл donn Неофит архіепіскопѣл ші мітрополитѣл Цѣри ромѣнщї, възнд къ ачеастѣ карте атѣт де тревѣнчоастѣ лїпсецѣ къ тотѣл ромѣнїлор; дндемнѣ лѣкрареа ачестѣї дїкдіонаріѣ латїно-ромѣн. Сѣвтѣнсемаатѣл днсѣрчїнат къ лѣкрареа ачестѣїа, алегѣнд де (model) тїп не чел маї въ шї маї ноѣ дїкдіонаріѣ латїн, лѣкрат де вѣрѣадї днвѣгадї Цермаї, дѣпѣ Scheller, Forcellini, Bauer шї Kraft, днкъпошїндеазѣ пѣнереа лѣї сѣпт тїпарїѣ.

Квалїтѣдїле ачестѣї дїкдіонаріѣ латїн-ромѣн вор фї:

1. Ва фї о традѣчере акѣратѣ шї дѣсѣѣршїтѣ дїн чел латїнѣ, копрїнѣнд чїнчїзечї де мїї къвїнте латїне; къ тоате ачестеа.

2. Ва копрїнде дн сїне пѣмаї латїнїтатеа чеа кѣратѣ, ва фї пѣмаї пѣнтрѣ авторї класїчї латїнї дїн вѣрста де азѣр; варварїстї пѣ вор їнтра днтр'ѣнстѣл.

3. Фїекѣрѣї къѣѣнт латїнѣ і се ва арѣта дерївація дїн патѣрала са етїмологїе, еспїлїкѣндъсе дн тѣте адеѣрателе лѣї днделесѣрї пропрїї шї фїгѣрате.

4. Къвїнтелор латїне се ва днсетма къвантїтатеа сїлаѣелор, саѣ тѣсѣра топѣлї днкъѣт чере тревѣнѣа просодїї.

5. Се ва днгрїжї, днкъѣт ва фї прїнцїпїтѣ шї пѣнтрѣ кѣрѣдїреа лїмѣї ромѣнѣ; де ачееа днтр'ачест дїкдіонаріѣ пѣ вор їнтра ачеле къвїнте стрѣне, че пѣ ле днделег тодї ромѣнї.

6. Ла сѣѣршїтѣл кѣрдї се вор адѣ-

ога челе маї днсетмаате пѣте латїно-ромѣн пѣнтрѣ географїа пѣѣтѣ.

7. Дѣпѣ ачестеа вор ѣрма доѣе аpendїче, въл дѣспре календарїѣл роман, їар алѣл дѣсѣра монетеле, тѣсѣрїле шї пондереле романе.

Дїкдіонаріѣл латїнѣ.ромѣн

ва аѣеа форматѣл 8. mare (Lexicon format) хѣртїе форматѣсѣ, вълѣ, лїтерїле пѣтїт (petit) дн доѣѣ колѣне де 60 рѣндѣрї. Мѣрїмеа де оптѣчї асемеѣеа коале тїпѣрїте, каре вор форма доѣе томѣрї. Преѣѣл 8 ф. С. М. орї 24 сѣандїхї. кареле ла прїїмїреа фїеѣе кѣрѣї том се ва рѣспѣнде дн аналѣѣе.

Сѣѣскрїерїле се вор фаче ла канѣларїїле СС. мітрополїї, шї аѣе СС. епїскопїї ромѣнщїї, ла тодї DD. протопопї, професорї де семїнарїї шї де жѣдеге (дїпѣтѣрї), ла DD. лїѣрарї дїн прїнцїпателе ромѣнѣ, дїн Трансїлѣанїа, шї Ънгарїа, шї ла тодї колекторї де аѣѣѣадї ла Gazeta de Transilvania дїн Брашов. Корреспондѣнцїї ѣенералї вор фї D. A. T. Laureanu проф. де фїлософїе дн Бѣкѣрѣдїї. D. D. Божїнка, їрїскопѣл ал статѣлї дн Іашї. D. Петѣрѣ Бѣдїлѣ протопоп дн Сїѣїїѣ. D. Т. Цїпар, канонїк дн Блаж. D. Т. Аарон, канонїк шї ченсор дн Бѣда ш. а. D. Патр. Попескѣ, професор дн Карловїд, D. N. Велїа професор дн Вершеѣ. Авторѣл дїкдіонаріѣлѣї орї ѣнде с'ар аѣѣа ва пѣтеа цїнеа корреспондїнѣѣ къ ачесте локѣрї кардїнале. DD. колекторї сѣпт рѣгадї а трїмїте сѣѣма сѣѣскрїшїлор пѣлѣ ла сѣѣѣршїтѣл лѣнѣї лѣї Октомѣрїе а. в. 1846. Кѣнд се ва днчепе тїпѣрїреа, ка сѣ се поатѣ шї къ апропїере, кам кѣте

есетпларе съ се пѣие съвт теаск. Din 11
есетпларе се ва да зпѣл gratis.

Бѣкзрещі, 16. Априліе 1846.

Николае Бѣлъшескѣ,
професор.

Din o предікѣ днѣрѣкошатѣ.

Ла а. 1841 зп кѣлзгѣр днѣздат ші
взп ритор кѣзвотѣ дн зпа дін вісерічеле
дела В... атѣт де днѣрѣкошат, днкѣт
ка де пілдѣ не віпе а скѣте ші ачі пѣмаі
кѣтева септінде дін предіка лѣі.

„Аша есте, ізвѣдїі меі дн Хрістос,
дар ізвѣдїі ші де діаволѣ ші зрѣдїі де
Dumnezeu! Трѣзѣл вострѣ чел некзрат
коперіт де спѣркѣзѣміе тартарѣлѣ есте
чел маі пѣкѣтос лак де гзпоіѣ ші де пѣ-
торі, де некѣмпѣт ші десѣрѣпѣрї, де салтѣ
ші де хѣле! Воі карїі адї тревзі съ въ
сѣшїаціі тікѣлосѣл трѣпн кѣ вічѣл кѣпдеі,
съ віл тѣіедї дн вѣкѣдї ші съ віл кѣл-
кадї дн пѣлбере, — воі карїі пѣ рѣсѣ-
флаціі де кѣт аер чѣмат дін тартар, карїі
въ вѣіераціі дакѣ аведї а плѣтї дажде ші
вїр пентрѣ преа днѣзратѣл ші вінекѣзѣп-
татѣл пострѣ монарх, дар сѣлтаціі де вѣ-
кѣрїе дакѣ пѣтедї жѣртѣі зпѣі діавол де
фетеіе, — Воі карїі кѣнд сѣлтаціі, атп-
недї трѣзѣл зпѣі фетеі, ва о ші днѣрѣ-
цішаціі, ва ші асѣдаціі лѣпгѣ еа, че é маі
шѣлт мернеціі ла вал, ші дн панталонї
алѣі ші сѣпдїрї, — воі діаволоіе де фѣ-
меі десѣрѣпате, каре въ стрїпнеціі кѣкор-
сет, каре пѣртаціі панѣчі де матерїе ші
дн фїекаре деѣет ал пічорѣлѣі аведї ае-
кѣпс кѣте зп діавол, — воі тікѣлоселор,

пѣкѣтоселор, лѣпѣдателор, воі тѣте вѣдї
ажѣпѣе неапѣрат дн спѣрката адѣпчїме
а осѣндеі, ші тартарѣл ва рѣде карнеа
вѣострѣ, ші сѣшпта вісерїкѣ ва днкїде вѣѣ
зшїле днпѣрѣціеі черїѣлѣі, ші прѣпчїі ші
неподїі вошрїі вор фї вѣлѣстѣмаціі; жѣр
ачеаста не сѣфлетѣл меѣ чел пѣкѣтос. —
Кѣзтаціі днѣрѣпт! — Кѣзтаціі днѣр-
рѣпт! — Кѣзтаціі днѣрѣпт, кѣчі діаволїі
калѣ тот дн зрѣта вѣострѣ, тартарѣл днскрїе
пѣтзроселе вѣостре трѣзѣрї дн картае осѣп-
деі. — — Дѣрѣ в'ар маі пѣтѣ сѣпѣа ві-
серїка — — Бѣлѣстѣмаціілор покѣзїдївѣ
ші въ фрѣпнеціі іпїмеле вѣостре! Домпѣл
съ въ стеа днтр' ажѣторїѣ! Еѣ тѣ воїѣ
рѣга пентрѣ вої, шѣкар де аш шїі кѣ
лімѣва 'мї ва ешї дела локѣл сѣѣ!“ —

Ача предікѣ днтреагѣ днѣрѣкошѣ
атѣт де шѣлт не врео дѣѣ фетеі ші
фете маі пѣдїп крѣдїпчѣсе, каре се шїа
віповате, дн кѣт непорочїтеле се смїптірѣ
ші ажѣпсерѣ дн каса пѣвѣпїлор.

Дела 1796 пѣпѣ ла 1816..

Сѣте де апї дін історїа маі веке пѣ
не аратѣ атѣтеа фапте пѣчїпстїте а полї-
тїчеі шї а дїпломатїчеі, ка сѣзрѣтѣл період
дела а. 1796 пѣпѣ ла 1816. Днчетѣрї
де арте, днвоїелї секрете, трактате де
незтралїтате, днкеїерї де паче, кѣлѣкрї де
трактате, рѣпезї де паче, пѣпѣзїреа дн-
четѣрїі артелор, кѣлѣкрї де кѣвїпте, кѣл-
кѣрї де жѣрѣшїпте, мїпчѣпї, днкїпѣчѣпї,
порѣпчї, опрелї, іптрїціі, фалсїтѣдї, вікленїі,
сѣрпѣчѣпї, пѣтѣтѣрї де чїпсте, комплотѣрї
секрете де прїпціі, фѣрѣтѣрї дїпломатїче,

дншелътърї, търхътърї сервіе, трѣѣе съгъторѣ де съѣде, рѣвтате шї мішеліе а кънетенїлор, днтревзїреа попорълор, чершіторїа кабинетелор, спїонїтърї шї трѣдътърї, — ачестеа съѣт змвремѣ дн портретъа чел търѣд ал ачелор дѣззечї де ані. Де аѣ кърс ачестеа дїн крѣнта реформъ порнїтъ де франдозі, саѣ дела контра-реформаторїї коронаді шї контра-наполеонїці, саѣ дїн характеръа міністрїлор петдѣці, преа пѣдїн пе пасъ; атъта ѣ адевр, къ нїчї зпѣл пѣ се поате сокотї къ тотъа невіноват.

лор децендї дн ом сімдърї дѣззечїте шї треїзечїте, шї дн днведї а рекънѣде пвтереа леції пѣпъ шї пе дїн дъръпт. Че ѣ дрепт філософіа пѣ се дн пакъ къ тїне, дар чедї пасъ дїе де ачѣаста? Тѣ дці пѣзѣці терсѣа репезїт дн лїніе дреаптъ шї скопѣа тѣѣ есте шѣзътѣа оменеск. Деці пѣрчѣде дн сілїнда де а кълтїва пе ом дела партеа дїн дъръпт, шї токма дакъ теаї фрѣнѣе де остенеамъ, фїї сігѣр, къ фїї тѣї вор пѣшї дн зрѣта та. Міпзпате алѣне, фїедї віада лѣздатъ!

Лавда алѣпѣлѣї (о важокъръ.)

Преа пѣтернїче алѣне! Тѣ днкъ ещї фѣптѣра лѣї Dsmnezeѣ, де шї пѣ ещї пѣмїт дн картеа фачерїї; їар їстедїтеа оменескъ афлѣ къ тѣ пѣ ещї пе лѣме пѣмаї ка съ фачї алѣне шї съ пѣтрѣці вѣверїѣе. Ън скоп тѣлѣт маї апѣсъторїѣ те адѣче пе тїне дн контакт къ чѣа маї повїль фѣптѣръ, къ отѣл. Мѣстѣа каре есе дїн тїне, съѣт лакрѣмїле де тѣлѣтнїтъ пѣптрѣ ачѣастъ чїпсте че цї с'аѣ фѣкѣт; къчї де шї патѣра пе тїне теаѣ пѣс дндъръптѣа алтор планте повїле, дар къ ачѣаста вої ацї арѣта пѣмаї, къ тѣ ещї менїт пѣптрѣ партеа дїн дъръпт! Скос фїїнд дела локъа пащерїї тале, пердѣшї зпѣра кѣжъ, пѣптрѣ ка къ тїезѣа тѣѣ чел дндоїос съ адаоці ла дїперѣа рѣндѣлѣї вѣн. Тѣ ещї ачѣла каре, дн тѣнїа тѣтѣрор поедїлор шї а рїторї-

Пѣптрѣ магазїнѣа їсторїк.

Томъа II-леа дїн Magazinѣа їсторїк а Длор А. Тр. Лазреанї шї N. Бѣлческъ ешї дн 6 врошѣре днтрег; пої днсъ атѣт пѣптрѣкъ зпї DDнї авонаці пѣ с'аѣ днвоїт а пѣлѣтї пайнте 6 дѣззечѣрї, кът шї пѣптрѣ о пеадѣптатъ днтързїере а врошѣреї 3 ла чѣпсѣрѣ, афларѣт къ кале а рѣдїне врошѣремѣ, пѣпъ кънд ле вом пѣтѣ трїмїте пе тѣте 6 деодатъ. Днтр'ачѣа авѣнд зпеле грезътѣдї шї къ мїжлоачеле трїмїтерїї рѣгѣт пе DDнї авонаці, ка дн рѣстїмп чел тѣлѣт де 18' зїле съ віневоїаскъ а арѣта фїекаре ла респектївї Dнї колекторї, каре къте врошѣре аѣ прїмїт дїн том. I-леа, кът шї дакъ зпї прїмїрѣ шї Nr. 1 дїн том. II.